

OPIS

S tem svetlobnim efektom boste lahko krmilili 10 LED diod ali 10 žarnic z maksimalno močjo 5 W. S potencijetrom lahko uravnate hitrost potovanja svetlobe. Tehnični podatki: Napajanje od 9 do 15 V enosmerne napetosti \$ Poraba toka, če so priključene LED-diode ca. 8 mA \$ Poraba toka, če so priključene žarnice maks. 5 W \$ Velikost plošče 114 x 55 mm.

OPOZORILO: Modul ni sestavljen, zato ga je potrebno spajkati. Komplet vsebuje vse elemente, tiskano vezje in montažno shemo.

OPOZORILO!

Zaradi napake v predlogi se lahko zgodi, da pina 5+6 pri IC-ju 1, v nasprotju s priključno shemo, na tiskanem vezju nista povezana (eventuelno bi lahko zaradi tega prišlo do motenj pri delovanju). V tem primeru morate vzpostaviti mostiček med pinom 5 in 6.

Pozor:

Preden začnete z vgradnjo, najprej enkrat v miru prečitajte to navodilo, predno modul ali aparat vklopljate (posebno poglavju o možnosti napak in njihovem odpravljanju) in seveda opozorila za varno delo. Tedaj boste vedeli, kaj se lahko pripeti in na kaj morate biti pozorni in se s tem izognili napakam, ki jih je možno včasih odpraviti samo s precej truda.

Izvedite lotne spoje in ožičenja absolutno čista in vestno, ne uporabljajte kislinskih kositrovih spajk, spajkalne masti in podobno. Zagotovite, da ne bo prisotnih hladnih spajkalnih mest. Kajti nečisto spajkanje ali slabo spajkalno mesto pomenijo drago in zamudno iskanje napak in v določenih okoliščinah mogoče celo uničenje modulov, kar ima čisto za posledico verižno reakcijo in uniči se komplet konstrukcijski sklop. Upoštevajte tudi, da se moduli, ki se spajkajo s kislinsko kositrovo spajko, spajkalno mastjo in podobno, pri nas ne popravljajo. Pri nadgradnji elektronskih vezij se predpostavljajo osnovna znanja glede ravnanja z moduli, spajkanja ali postopanja z elektronskimi oziroma električnimi moduli.

Splošno navodilo glede sestavljanja nekega vezja:

Možnost, da po sestavljanju nekaj ne bo funkcioniralo, se lahko z vestno in čisto montažo drastično zmanjša. Kontrolirajte vsak korak, vsako spajkano mesto dvakrat, predno nadaljujete z delom! Upoštevajte navodilo za montažo! Pri izvajanju določenega koraka ne delajte drugače, kot je opisano v navodilu in ničesar ne preskakujte. Odključajte vsak korak dvakrat: enkrat za montažo in enkrat za testiranje. V vsakem slučaju si vzemite dovolj časa: ne privoščite si dela na akord, kajti čas, porabljen pri montaži, je trikrat manjši, kot tisti pri iskanju napak. Pogost vzrok za pomanjkljivo funkcioniranje je napaka pri sestavljanju npr. obrnjeno uporabljeni sestavni deli kot so IC, diode, in elektrolitski kondenzatorji. Nujno pazite tudi na barvne obročke upornikov, ker imajo marsikateri lahko zamenjive barvne obročke. Pazite tudi na vrednosti kondenzatorjev, npr. n 10 = 100 pF (ne 10 nF). Pri tem pomaga dvakratno ali trikratno preverjanje. Pazite tudi na to, da so vsi pini IC -jev dejansko vtaknjeni v ležišča. Zelo lahko se namreč zgodi, da se kateri pri vstavljanju zvije. Majhen pritisk in IC mora skoraj samodejno skočiti v ležišče. Če se to ne zgodi, je verjetno kakšna nožica zakriviljena. Če je do tukaj vse v redu, potem je treba iskati napako na nekem hladnem spajkanem spoju. Ti neprijazni spremljevalci "hobi mojstrov" nastopijo takrat, ko mesto za spajkanje ali ni bilo pravilno segreto tako, da spajka nima pravega kontakta z vodnikom ali, če se je spoj pri ohlajanju premaknil prav v trenutku strjevanja spajke. Takšno napako se večinoma spozna po mat izgledu površine spajkanega mesta. Edina pomoč je, da se spoj še enkrat pospajka. Pri 90 % reklamiranih modulov so napake zaradi hladnih spojev, napačne kositrove spajke itd. Tako mnoge "mojstrovine", ki so vrnjene, pričajo o nestrokovnem spajkanju. Zato pri spajkanju uporabljajte samo kositrovo spajko za elektronike z označbo "Sn 60 Pb" (60 % cinka in 40 % svince). Ta kositrova spajka ima jedro iz kalofonije, ki služi kot talilo, da se spoj med spajkanjem zaščiti pred oksidacijo. Ostala talila, kot so mast za spajkanje, pasta za spajkanje ali spajkalna tekočina, se v nobenem slučaju ne smejo uporabljati, ker vsebujejo kisline. Ta talila lahko uničijo prevodne plošče ali elektronske komponente, poleg tega so prevodne za električni tok in zato povzročajo plazilne tokove in kratke stike. Če je do tukaj vse v redu, pa so še vedno napake v funkcionalnosti, potem je verjetno neka komponenta defektna. Če ste začeli v elektroniki, potem je v tem slučaju najbolje, da se zatečete po nasvet k nekemu znanцу, ki je izkušen v elektroniki in eventualno ima potrebne merilne instrumente. Če te možnosti nimate, potem komponento, ki ne funkcionira, pošljite dobro zapakirano in z natančnim opisom napake kot tudi s pripadajočim navodilom za upravljanje na naš servisni oddelek (samo natančna navedba napake omogoča neoporečno popravilo!). Natančen opis napake je pomemben, kajti napaka je lahko tudi na vašem napajalniku ali na zunanjem vezju.

Opozorilo:

Ta modul je bil, preden je bil poslan v proizvodnjo, večkrat sestavljen kot prototip in testiran. Šele, ko je bila dosežena optimalna kvaliteta glede funkcionalnosti in obratovne zanesljivosti, je bil sproščen za serijsko proizvodnjo. Da bi se dosegla določena funkcionalna zanesljivost pri izdelavi naprave, je bila celotna montaža razčlenjena v 2 montažni stopnji:

1. **montažna stopnja:** Montaža elementov na ploščo

2. **montažna stopnja:** Funkcijski test

Pri spajkanju elementov pazite na to, da se ti spajkajo na ploščo brez razmakov. Vse priključne žice, ki segajo čez spajkana mesta, se odrežejo direktno na spajkanih mestih. Ker gre pri tem modulu deloma za zelo tesno druga ob drugi ležeča mesta spajkanja (nevarnost spajkanih mostičkov), se

pri tem sme spajkati samo s spajkalnikom z zelo ozko konico. Izvajajte spajkalni postopek in montažo skrbno.

Garancija: Za to napravo dajemo 1 letno garancijo. Garancija zajema brezplačno odpravo pomanjkljivosti, za katere je dokazano, da so posledica uporabe materialov, ki so oporečni ali posledica tovarniških napak. Ker na pravilno in strokovno montažo nimamo vpliva, lahko iz razumljivih razlogov prevzemamo pri modulih poročito samo nad populnostjo in neoporečno kakovostjo elementov. Garantira se karakteristikam odgovarjajoče delovanje konstrukcijskih sklopov v vgrajenem stanju in ustreznost tehničnim podatkom vezja pri ustreznem postopku spajkanja, strokovni obdelavi in predpisani zagonu in načinu delovanja. Nadaljne zahteve so izključene. Ne prevzemamo niti poročila niti kakršnegakoli jamstva za poškodbe ali posledično škodo v zvezi s tem proizvodom. Pridržujemo si popravila, naknadne izboljšave, dobavo nadomestnih delov ali povračilo nakupne cene. Pri naslednjih kriterijih se popravila ne izvajajo oziroma preneha pravica iz garancije:

- če so se pri postopku spajkanja uporabljale kislinske kositrove spajke, spajkalne masti ali kislinska spajkalna tekočina,
- če se je modul nestrokovno spajkal ali sestavljal.

Isto velja tudi:

- pri spremembah in reparaturnih poskusih na aparatu
- pri samovoljnih spremembah vezja
- pri nestrokovnem dodajanju konstrukcijskih sklopov, samovoljnemu ožičenju elementov kot so stikala, potencijetri, vtiči itd.
- pri uporabi drugih elementov, ki originalno ne spadajo k modulu
- pri poškodbah prevodnih prog ali spajkalnih ušesc
- pri napačnem sestavljanju delov in iz tega izhajajočih posledičnih poškodb
- pri preobremenitvi sklopa
- pri poškodbah zaradi poseganja tujih oseb
- pri poškodbah zaradi neupoštevanja navodila za upravljanje in vezalnega načrta
- pri priklopu na napačno napetost ali vrsto toka
- pri napačni povezavi polov modula
- pri napačnem upravljanju ali poškodbah zaradi malomarnega ravnanja
- pri defektih, ki nastanejo zaradi premostičenih varovalk ali zaradi uporabe napačnih varovalk.

V vseh teh slučajih se izvrši vračilo modula na vaše stroške.

Varnostno opozorilo:

Modul naj se, če ne funkcionirajo, vrnejo z natančnim opisom napake (navedba tega, kar ne funkcionira...kajti samo natančen opis napake omogoča neoporečno popravilo!) in s pripadajočim navodilom za upravljanje kot tudi brez ohišja. Dolgotrajno montažo ali demontažo ohišja moramo iz razumljivih razlogov zaračunavati dodatno. Že zmontirani moduli so iz zamenjave izključeni. Pri instalaciji in priklopianju na napetost je potrebno upoštevati VDE - predpise. Naprave, ki obratujejo pod napetostjo ki je večja ali enaka 35 V, lahko prikloplja samo strokovnjak.

V vsakem slučaju je potrebno preveriti, če je modul za vsakokratni primer in kraj uporabe primeren oziroma, če se v teh slučajih lahko uporablja.

Zagon se v osnovi lahko izvrši samo, ko je v nekem ohišju stikalo vgrajeno absolutno varno na dotik. Če so merjenja pri odprtem ohišju neizogibna, je potrebno iz varnostnih razlogov vključiti vmes transformator ali, kot že omenjeno, dovesti napetost preko nekega omrežnega priključka (ki ustreza varnostnim določilom). Vsa dela v zvezi z ožičenjem se smejo izvajati samo v brez napetostnem stanju. Če v spajkanju niste izkušeni, preberite prosimo, najprej to navodilo za spajkanje, predno primete za spajkalnik. Spajkanja se boste naučili.

1. Pri spajkanju elektronskih vezij načeloma ne uporabljajte spajkalne tekočine ali spajkalne masti. Ta sredstva vsebujejo kislino, ki poškoduje sestavne elemente in prevodne proge.

2. Kot material za spajkanje se lahko uporablja samo kositrova spajka za elektronike Sn 60 Pb (to pomeni 60 % cinka, 40 % svince) z jedrom iz kalofonije, ki istočasno služi kot talilo.

3. Uporabljajte majhen spajkalnik z maksimalno 30 W ogrevalne moči. Konica spajkalnika naj bo čista, brez škaj, da se toplota lahko dobro odvaja. To pomeni: toplota s konice se mora dobro prenašati na spajkano mesto.

4. Spajkanje naj se izvrši hitro, ker se lahko ob predolgem času spajkanja poškodujejo sestavni elementi. Prav tako lahko predolgo spajkanje vodi k odcepljanju spajkalnih ušesc ali bakrenih prog.

5. Pri spajkanju se dobro ocinjena konica spajkalnika drži na spajkalnem mestu tako, da se istočasno dotikata žica spajkanega elementa in prevodna proga.

Istočasno se dovede (ne preveč) spajko, da se segreje. Takoj, ko spajka prične teči, jo odvezemite s spajkanega mesta. Potem počakajte še en trenutek, da spajka, ki je ostala, lepo steče in nato odstranite konico spajkalnika s spajkanega mesta.

6. Pazite na to, da se element, ki ste ga pravkar spajkali, potem, ko ste odmaknili konico spajkalnika, cca. 5 sekund ne premakne. Zatem ostane srebrno svetleč se, neoporečen spoj.

7. Predpostavka za neoporečen spoj in za kvaliteto spajkanje je čista, neoksidirana konica spajkalnika. Kajti z umazano spajkalno konico absolutno ni možno spajkati čisto. Zato po vsakem spajkanju stečeno spajko in umazanijo odstranite z vlažno gobico ali s silikonskim strgalom.

8. Po spajkanju se priključne žice odrežejo s kleščami ščipalkami direktno nad spajkanim mestom.

9. Pri spajkanju polprevodnikov, LED (svetlobnih diod) in IC -jev je posebej potrebno paziti na to, da se čas spajkanja cca. 5 sekund ne prekorači, ker se sicer spajkani element lahko poškoduje. Prav tako je pri teh elementih potrebno paziti na pravilen priključek polov.

10. Ko ste postopek spajkanja elementov zaključili, temeljito kontrolirajte vsako vezje še enkrat s stališča, če so vsi elementi pravilno uporabljeni in priključeni na pole. Preverite tudi, če pomotoma s spajko niso premostičeni

priključki ali prevodne proge. To ne vodi samo k napakam v funkcionalnosti, ampak tudi k uničenju dragih komponent.

11. Prosimo upoštevajte, da nestrokovno spajkanje, napačni priključki, napake pri upravljanju in napake pri sestavljanju komponent niso v naši pristojnosti.

Montaža:

1.1. Upori

Najprej se priključne žice upornikov odgovarjajoče meri rasterja pravokotno zapognejo in vtaknejo v predvidene izvrtine (po montažni shemi). Da elementi pri obračanju plošče ne morejo izpasti, zapognite priključne žice upornikov cca. 45° vsaksebi in jih skrbno spojite skupaj s prevodnimi progami na zadnjo stran plošče.

Takoj zatem se žice, ki segajo čez, odrežejo.

V tem modulu uporabljeni uporniki so uporniki z grafitnim slojem. Ti imajo toleranco 5 % in so označeni z naslednjimi oznakami:

R1= 47 k	rumen	vijoličast	oranžna
R2= 470 k	rumen	vijoličast	rumena
R3= 10 k	rjav	črn	oranžna
R4= 10 k	rjav	črn	oranžna
R5...R14= 2,2 k	rdeč	rdeč	rdeč
R15= 4,7 k	rumen	vijoličast	rdeča

Za pravilno postavitvev na tiskano vezje si pomagajte s sliko na strani 13 v originalnih navodilih.

1.2. Diode

Sedaj se priključne žice diod odgovarjajoče meri rasterja pravokotno zapognejo in vtaknejo v predvidene izvrtine po montažni shemi. Pri tem nujno pazite na to, da so diode pravilno priključene glede na pole (lega katodnega pasu)!

Da diode pri obračanju plošče ne bi mogle izpasti, zapognite priključne žice upornikov cca. 45° vsaksebi in jih s kratkim časom spajkanja spojite skupaj s prevodnimi progami. Nato se žice, ki segajo čez, odrežejo.

D1 = 1 N4148 silicijeva -univerzalna dioda

Za pravilno postavitvev na tiskano vezje si pomagajte s sliko na strani 11 v originalnih navodilih.

1.3. Kondenzatorji

Vtaknite kondenzatorje v odgovarjajoče označene izvrtine, zapognite žice nekoliko narazen in jih čisto spojite s prevodnimi progami. Pri elektrolitskih kondenzatorjih je potrebno paziti na pravilno polariteto (+ -).

Pozor!

Glede na proizvod imajo elektrolitski kondenzatorji (Elko) različno označbo polaritete. Nekateri proizvajalci označujejo „+“, drugi pa „-“.

Merodajna je označba polaritete, ki je natisnjena na kondenzatorju.

C 1 = 0,1 μ F = 100 nF= 104 folijski

C 2 = 100 μ F 16 V elko

C 3 = 0,1 μ F = 100 nF= 104 folijski

Za pravilno postavitvev na tiskano vezje si pomagajte s sliko na strani 14 v originalnih navodilih.

1.5. IC - ležišča (ležišča integriranih vezij)

Vtaknite ležišča za integrirana vezja v odgovarjajoče pozicije na pritrilni strani plošče.

Pozor:

Pazite na zarezo, užlebljenost ali na neko drugo označbo na čelni strani ležišča. To je markacija (priključek 1) za IC, ki se ga v vstavi v nadaljevanju. Ležišče mora biti vstavljeno tako, da markacija sovpada z markacijo natisna na pritrilni strani plošče.

Za preprečitev, da bi pri obračanju plošče (pri spajkanju) ležišče zopet izpadlo, se po dva, poševno nasproti ležeča pina nekega ležišča zakrivita in nato se vse priključne nožice prispajkajo.

1 x ležišče 14 polno

2 x podnožje 16 polno

1.6. Nastavitveni potenciometer

Prispajkajte nastavitveni potenciometer na vezje, pazite na lego gumba za nastavljanje. Tudi v tem slučaju pomaga natis na razporeditev elementov.

Prispajkajte sedaj nastavitveni potenciometer na vezje.

P1= 1 M

Za pravilno postavitvev na tiskano vezje si pomagajte s sliko na strani 15 v originalnih navodilih.

1.7. Lotni priključki

S pomočjo ploščatih klešč vtaknite lotne priključke v izvrtine, ki so na tiskanem vezju označeni s kvadratom. Ko ste priključke potisnili v odprtine (glej sliko) jih prispajkajte na tiskano vezje.

lotni priključek

Za pravilno postavitvev na tiskano vezje si pomagajte s sliko na strani 19 v originalnih navodilih.

1.8. Tranzistorji

V tem delovnem postopku se tranzistor vstavi ustrezno natisu za razporeditev elementov in prispajka na strani prevodne proge.

Pri tem upoštevajte lego: obrisi ohišja tranzistorja morajo sovpadati z natisom za razporeditev elementov.

Pri tem se orientirajte po splošeni strani ohišja tranzistorja. Priključne noge se v nobenem slučaju ne smejo križati, poleg tega mora biti element prispajkan s cca. 5 mm razmikom do plošče.

Pazite na kratek čas spajkanja, da se s pregretjem tranzistor ne poškoduje.

T 1... T10= BC 639 ali BC 637

Za pravilno postavitvev na tiskano vezje si pomagajte s sliko na strani 16 v originalnih navodilih.

1.9. Diode: Sedaj prispajkajte svetleče diode (5 mm)- pazite na pole. Diode prispajkajte s pomočjo priloženega distančnika. Pol diod je označen tako, da je krajša nogica katoda, daljša nogica pa anoda. Diodi, ki sta v tem kompletu nosita oznako "LOW CURRENT-LED", kar pomeni, da sta narejeni za majhne tokove - 2 mA in zelena 4 mA.

LD... LD 10 = rdeča led dioda premera 5 mm

Če dioda ni označena, ali pa ste pomota prikrājšali nogice in ne veste katera je anoda, katera katoda, si lahko pomagata na ta način:

Priključite diodo preko upora 270 R (pri low current 4 k7) in jo priključite na napetost 5 V (4,5 V ali 9V) baterijo. Če bo dioda svetila, je njen katodni del tisti, ki je priključen na minus. Če dioda ne sveti, je njen anodni del tisti, ki je priključen na plus.

Katoda na + dioda ne sveti katoda na - dioda sveti

Za pravilno postavitvev na tiskano vezje si pomagajte s sliko na strani 16 in 17 v originalnih navodilih.

1.10. Integrirana vezja (IC - ji)

Na koncu se vstavijo integrirana vezja, z ozirom na položaj polov pravilno, v predvidena ležišča.

Pozor:

Integrirana vezja so zelo občutljiva glede napačnih polov! Pazite zato na ustrezno označbo IC -jev (zareza ali pika).

Element IC1 je posebno občutljivo CMOS - IC integrirano vezje, ki se lahko poškoduje.

MOS - elementi naj se zato prijemljejo samo na ohišju, ne da bi se pri tem dotikali priključnih nožic.

Integrirana vezja se načeloma ne smejo zamenjavati ali vstavljati v ležišča ob priključeni obratovalni napetosti!

Za pravilno postavitvev na tiskano vezje si pomagajte s sliko na strani 18 v originalnih navodilih.

IC 1 = CD 4001 ali HCF 4001 ali MC 14001 (zareza ali pika mora kazati proti T9)

IC 2 = CD 4510, HCF 4510 ali MC 14510 (zareza ali pika mora kazati proti T6)

IC 3 = CD 4028 ali HCF 4028 ali MC 14028 (zareza ali pika mora kazati proti R10)

1.11. Zaključna kontrola

Pred vklopom še enkrat kontrolirajte vezje, če so vse komponente pravilno vstavljene in priključene z ozirom na pole.

Preverite spajkano stran plošče (stran s prevodnimi progami), če zaradi ostankov spajke niso bile prevodne proge premostičene, ker to lahko vodi do kratkih stikov in do uničenja komponent.

Nadalje je potrebno kontrolirati, če odrezane konice žic ne ležijo na ali pod ploščo, kajti to prav tako lahko vodi do kratkih stikov.

Pri večini modulov, ki so bili vrnjeni zaradi reklamacije, je pripisati napako slabim spojem (hladna spajkalna mesta, mostički zaradi spajke, napačna ali neustrezna spajka itd.).

Priklp

2.1. Potem, ko so elementi razporejeni na plošči in testirani glede eventualnih napak (slaba spojna mesta, mostički zaradi spajke), se lahko izvede prvi funkcijski test.

Upoštevajte, da se ta modul lahko napaja samo z enosmerno napetostjo iz napajalnika ali z neko baterijo / akumulatorjem. Ta napetostni izvor mora dovajati tudi potreben električni tok.

Avtomatske polnilne naprave ali transformatorji za modelne železnice kot napetostni izvori niso primerni in vodijo k poškodbam komponent in k pomanjkljivemu funkcioniranju montažnega sklopa.

Nevarnost za življenje:

Če uporabljate napajalnik kot napetostni izvor, potem mora ta brezpogojno ustrezati VDE - predpisom.

2.2. Za prvi zagon (funkcijski test) uporabite, prosimo, ločeni električni priključek, ki izpolnjuje ustrezna VDE - določila.

- zavrtite nastavitveni potenciometer P1 v smeri vrtenja urinih kazalcev do desnega omejevala!

- dovedite na, s „+ 12 V“ in „-“ označene priključne sponke, ustrezno polom, enosmerno napetost cca. 12 V.

- nastavite led diode s potenciometerom P1

- na priključke L1...L10 lahko priključite žarnice z maksimalno močjo 4 W

- utripale bodo paralelno z led diodi

2.4. Če je bil test do tukaj v redu, potem preskočite naslednjo kontrolno listo.

Odključajte vsak kontrolni korak!

Ali je obratovalna napetost pravilno priključena na pole?

Ali obratovalna napetost pri vklopljeni napravi še vedno leži v območju od 12 V?

Obratovalna napetost zopet izklopiti.

Ali so uporniki po vrednosti pravilno prispajkani?

Kontrolirajte vrednosti še enkrat po točki 1.1 navodila za montažo.

Ali so diode prispajkane pravilno z ozirom na pole? Ali katodni obroč, ki je nameščen na diodah, sovпада z natisom za razporeditev na plošči?

Katodni obroč od D 1 mora kazati k IC 2

Ali je tranzistor T 1 pravilno prispajkan? Ali se priključne nožice križajo? Ali natis za razporeditev na plošči sovпада z obrisom tranzistorja?

Ali so elektrolitski kondenzatorji pravilno priključeni na pole?

Primerjajte še enkrat polariteto, ki je natisnjena na elektrolitskih

kondenzatorjih, z natiskom za razporeditev, nanesenim na plošči, oziroma z razporedom elementov v navodilu za upravljanje.

Upošteвайте, da je, glede na proizvod, elektrolitski kondenzator na komponentah lahko označen s „+“ ali „-“!

Ali so integrirana vezja vstavljena v ležišča ustrezno polom?

Zareza ali pika od IC mora kazati k T9

Označba od IC 2 mora kazati k T6.

Označba od IC 3 mora kazati k R10.

Ali so vse nožice IC resnično v ležiščih?

Zelo lahko se zgodi, da se katera pri vtičanju zvije ali zgreši ležišče.

Ali se na spajkalni strani nahaja kakšen mostiček od spajke ali kratek stik?

Primerjajte spoje prevodne proge, ki eventualno izgledajo kot nehoteni mostički od spajke, s sliko prevodne proge (rasterjem) natiska za razporeditev elementov in vezalnim načrtom v navodilu, predno prekinete nek spoj prevodne proge (domnevno mostiček od spajke)!

Da bi se spoji ali prekinitev prevodnih prog lažje ugotovili, držite spajkano tiskano ploščo proti svetlobi in na spajkani strani iščite te neželjene spremljevalne pojave.

Ali ni nobenega hladnega mesta spajkanja?

Temeljito prekontrolirajte vsako mesto spajkanja! S pinceto preverite, če se kakšen element maje! Če se vam mesto spajkanja zdi sumljivo, potem tega zaradi varnosti pospajkajte še enkrat!

Preverite tudi, če je vsaka točka pospajkana; pogosto se namreč zgodi, da se pri spajkanju točke spajkanja spregledajo.

Pomislite tudi na to, da lahko pride do motenj v delovanju ali nefunkcioniranja zaradi spajkanja vsled uporabe spajkalne tekočine, spajkalne masti ali podobnega tekočega sredstva ali zaradi neustrezne spajke. Ta sredstva so prevodna in zato povzročajo plazilne tokove in kratke stike.

Zato pri komponentah, pri katerih se je spajkalo s kislinno spajko, s spajkalno masjo ali podobnimi topili, garancija preneha oziroma, se z naše strani te komponente ne popravljajo oziroma zamenjujejo.

2.6. Če so bile te točke preverjene in napake eventualno korigirane, potem po točki **2.2** ploščo zopet priključite. Če je bila zaradi eventualno prisotnih napak katera od komponent poškodovana, mora vezje sedaj funkcionirati. Vežje se po izvršenem funkcijskem testu lahko vgradi v odgovarjajoče ohišje in uporabi za predvideno aplikacijo.

Posebno je potrebno biti pozoren na:

Oseba, ki sestavlja nek modul ali montažni sklop z razširitvijo, oziroma izvrši končno vgradnjo v ohišje, velja po DIN VDE 0869 kot izvajalec dela in je obvezana, pri prodaji aparata dobaviti kupcu vse potrebne spremljajoče dokumente in navesti tudi svoje ime in naslov. Aparate, ki so sestavljeni iz konstrukcijskih sklopov, je potrebno tretirati z varnostno tehničnega stališča kot industrijski proizvod.

- Obratovanje modula je dovoljeno samo pod zato predvideno napetostjo.

- Naprave z obratovno napetostjo 135 V sme končno montirati samo strokovnjak, ob upoštevanju VDE - določil.

- Obratovna lega naprave je poljubna.

- Dopustna temperatura okolice (temperatura prostora) ne sme biti nižja od 0°C oziroma višja od 40°C.

- Ne nameščajte naprave na neko mesto, ki je izpostavljeno povišani vlažnosti ali vibracijam.

- Naprava je določena za obratovanje v suhih in čistih prostorih.

- Pri nastajanju kondenzne vode je potrebno počakati na aklimatizacijski čas do 2 uri.

- Če je modul izpostavljen močnim pretresanjem ali vibracijam, je priporočljivo, da se ta ustrezno dobro podloži. Brezpogojno paziti na to, da se elementi na plošči lahko segrejejo in zato obstaja nevarnost požara, če se uporablja gorljiv material za podlogo.

- Ščitite modul pred vlago, škropljenjem z vodo in učinki vročine!

- Montažni sklopi in sestavni elementi ne smejo biti dostopni otrokom.

- Upoštevati je potrebno predpise za preprečevanje nesreč pri električnih napravah in opremi, določb obrtnega poklicnega združenja.

- V šolah, institucijah za izobraževanje in hobi delavnicah morajo biti dela na montažnih sklopih nadzorovana s strani odgovornega, šolanega oseba.

- Ne vklaplajte montažnega sklopa v okolici, v kateri so ali bi lahko bili prisotni gorljivi plini, pare ali prah.

Motnje!!

Če se predpostavlja, da varno obratovanje ni več možno, potem je potrebno napravo vzeti iz obratovanja in jo zavarovati, da ne pride do nenamernega vklapljanja.

To je potrebno storiti v naslednjih primerih:

- če so na napravi vidne poškodbe

- če naprava ni več funkcionalna

- če so deli naprave zrahljani ali se majejo

- če so na povezovalnih kablil vidne poškodbe.

Varnostni predpisi:

Pri delu s proizvodi, ki so v stiku z električno napetostjo, je potrebno upoštevati veljavne VDE - predpise, posebej VDE 0100, VDE 0550/0551, VDE 0700, VDE 0711 in VDE 0860.

- Pred odpiranjem naprave vedno izvlecite vtič ali zagotovite, da naprava ne bo pod napetostjo.

- Sestavni deli, montažni sklopi ali aparati se smejo vklopiti samo, če so bili predhodno, proti dotiku varno, vgrajeni v ohišje. Med vgradnjo ne smejo biti pod napetostjo.

- Uporaba orodij na aparatih, sestavnih delih ali montažnih sklopih je dovoljena samo, če je zagotovljeno, da so aparati ločeni od napajalne napetosti in da so bili sestavni deli aparata predhodno razelektreni.

- Napetostne kable ali vodnike, s katerimi je aparat, sestavni del ali

montažni sklop povezan, je potrebno vedno kontrolirati, če na izolaciji ni napak ali prekinitev.

- pred zagonom naprave je v splošnem potrebno preveriti, ali je naprava ali modul dejansko primerna za aplikacijo, za katero naj se uporablja.

V dvomljivih primerih so brezpogojno potrebna posvetovanja pri strokovnjakih, izvedencih ali proizvajalcih uporabljenih konstrukcijskih sklopov.

Upošteвайте prosimo, da nimamo vpliva na napake v upravljanju in napake, ki izvirajo iz nepravilnega priključevanja naprave. Razumljivo je, da za škodo, ki bi nastala zaradi teh napak, ne prevzemamo poročstva.

Spremembe pridržane!

Vse pravice, vključno s prevodi, pridržane. Reprodukacija na kakršenkoli način, fotokopije, mikrofili ali zajemanje v napravah za obdelavo podatkov, samo s pismenim dovoljenjem CONRAD ELECTRONIC GmbH.

Tehnični podatki:

Obratovna napetost: 9-15 V

Poraba toka: cca 8 mA

Za žarnice 5 W

Velikost: 114 x 55 mm

Garancija:

Za to napravo dajemo 1-letno garancijo. Garancija zajema brezplačno odpravo pomanjkljivosti, za katere je dokazano, da so posledica uporabe materialov, ki so oporečni ali posledica tovarniških napak. Pridržujemo si pravico do popravila, naknadne izboljšave, dobave nadomestnih delov ali povračilo nakupne cene. Pri naslednjih kriterijih se popravila ne izvajajo oziroma preneha pravica iz garancije:

- pri spremembah in poizkusih popravila na aparatu
- pri nestrokovnem dodajanju konstrukcijskih sklopov, samovoljnem ožičenju elementov kot so stikala, potenciometri, vtiči itd.
- pri uporabi drugih elementov, ki originalno ne spadajo k aparatu
- pri poškodbah zaradi poseganja tujih oseb
- pri priklopu na napačno napetost ali vrsto toka
- pri napačnem upravljanju ali poškodbah zaradi malomarnega ravnanja
- pri okvarah, ki nastanejo zaradi premostitve varovalk ali zaradi uporabe napačnih varovalk
- pri modulih, ki jih morate samostojno spajkati ali kit-kompletih ne priznavamo garancije za poškodbe oz. nedelovanje, ki je posledica nestrokovnega spajkanja

Baterije: Baterije ne spadajo v otroške roke. Baterije, akumulatorje ter izdelke, ki imajo le-te vgrajene na takšen način, da jih ni možno odstraniti, in so bili kupljeni pri nas, lahko vrnete v našo trgovino ali jih pošljete na naš naslov. Za te izdelke vam je na voljo poseben zabojnik. Baterije in akumulatorji ne spadajo v gospodinjske odpadke.

Garancijska izjava:

Garancija za vse izdelke, razen žarnic, baterij in programske opreme, traja 1 leto. Izdelek, ki bo poslan v reklamacijo, vam bomo v roku 45 dni vrnili popravljen ali ga zamenjali z novim. Okvare zaradi nepravilne uporabe, malomarnega ravnanja z izdelkom in mehanske poškodbe so izzete iz garancijskih pogojev. Pokvarjen izdelek pošljite na naslov: Conrad Electronic d.o.o. k.d., Ljubljanska cesta 66, 1290 Grosuplje. Garancija ne velja za mehanske poškodbe, razen tistih, ki so nastale pri transportu. Servis za izdelke izven garancije zagotavljamo za obdobje 7 let, če ni z zakonom drugače določeno. Servis je na naslovu: Conrad Electronic d.o.o. k.d., Ljubljanska cesta 66, 1290 Grosuplje.